

LES TANQUES VEGETALS COMPOSTES

RESUM

Ja fa temps que s'utilitzen les tanques vegetals per protegir els cultius contra el vent. Les tanques vegetals compostes, que estan formades per diferents espècies, aporten beneficis suplementaris al cultiu que protegeixen. Per exemple, el cultiu ecològic es veurà beneficiat per la millora de la biodiversitat (refugi, reserva o lloc de multiplicació de la fauna útil), la protecció contra la contaminació que envolta els cultius i la integració paisatgística.

Les tanques vegetals compostes estan formades per diferents espècies de d'arbres alts, d'arbustos alts i d'arbustos baixos.

Els arbres alts són les espècies que creixeran més al llarg del temps: roure, auró, til·ler, noguera, pollancre, carpí, celtis...

Els arbustos alts inclouen les espècies d'una alçada compresa entre els 6 i 10 m: saüc, aladern, arbre de l'amor, arboç...

Els arbustos baixos són espècies d'una alçada compresa entre 1 i 5 m: llorer, boneter, olivereta, boix, *Cotoneaster frigidus*...

Abans de plantar la tanca vegetal, és important rompre el sòl a finals d'estiu a un mínim de 50 cm de profunditat i aplicar-hi adob de fons. El període de plantació va de novembre a març, abans que comenci la parada vegetativa. Per tal de garantir una millor implantació, és aconsellable utilitzar plantes d'1 o 2 anys. El reg de les tanques vegetals es farà amb la mateixa instal·lació que s'utilitza per al cultiu.

Si hem de plantar una tanca vegetal composta de tres nivells (arbres alts, arbustos alts i arbustos baixos), ho farem formant una filera a un metre de distància del cultiu seguint l'esquema següent:

- 1) Plantarem els arbres alts cada 4 metres.
- 2) Plantarem els arbustos alts a 2 metres dels arbres alts.
- 3) Els arbustos baixos completaran la plantació.

Les seqüències de plantació (ordre de les espècies) seran diferents per així evitar la repetició del paisatge. S'ha de potenciar que els arbres creixin en alçada. En algunes espècies com el pollancre una poda de rejuveniment el primer any incrementarà la seva vigorositat. L'objectiu dels arbustos alts i baixos és formar vegetació, per tal de garantir la frondositat de la tanca vegetal.

Per obtenir una tanca vegetal composta amb una bona diversitat d'espècies, caldrà plantar de 6 a 7 espècies diferents. Les llistes que oferim a continuació es poden

modificar adaptant les espècies al tipus de sòl i a la zona climàtica. També se n'hi poden afegir de complementàries (veure taula al dors).

Escollirem dues espècies de les tres proposades per a cada nivell (arbres alts, arbustos alts i arbustos baixos).

A fi de facilitar la colonització del cultiu per la fauna auxiliar i preservar l'efecte paravents, la tanca vegetal composta ha d'estar a un màxim de 75 cm del centre del límit del conreu.

Coût indicatif des intrants :

Paillage vigne :	0,34 € / ml
Goutte à goutte :	0,50 € / ml
Plants de 1 an en godet de 400 cm3	Coût moyen / plant de 4€ à 1,5€ en fonction de la quantité.

Où trouver les plants !

Pépinières nationales :

www.pepinières-naudet.com Tél : 03 80 81 81 76
www.robinpepinières.com Tél : 04 92 50 43 16

AUTORS :

Valério Rizzi, Alain Arrufat

EXEMPLES DE TANQUES VEGETALS AMB UNA ALÇADA MÀXIMA DE 5 m QUE PROTEGEIXEN CONTRA LA CONTAMINACIÓ DE L'ENTORN I AFAVOREIXEN LA PRESÈNCIA D'INSECTES AUXILIARS						
	Perera	Presseguer	Albercoquer	Pomera	Altres espècies amb fruits de pinyol	Olivera
Arbres alts	Alnus glutinosa	Noguera	Òstria	Roure	Noguera	Roure verd
	Salze blanc	Til·ler	Til·ler	Til·ler	Òstria	Til·ler
	Freixe	Òstria	Noguera	Òstria	Til·ler	Roure
Arbustos alts	Arbre de l'amor	Sàuc	Avellaner	Avellaner	Avellaner	Avellaner
	Arboç	Aladern	Aladern	Sàuc	Aladern	Arbre de l'amor
	Avellaner	Auró negre	Auró negre	Arbre de l'amor	Auró negre	Figuera
Arbustos baixos	Llorer	Sangrinyol	Sangrinyol	Marfull	Marfull	Llentiscle
	Evònim europeu	Marfull	Marfull	Evònim europeu	Llorer	Evònim europeu
	Boix	Llorer	Llorer	Llorer	Sangrinyol	Llorer

De manera complementària podem plantar heura. Deixarem que creixi un màxim de 2 m d'alçada sobre el tronc dels arbres alts.

EXEMPLES DE TANQUES VEGETALS QUE PROTEGEIXEN CONTRA LA CONTAMINACIÓ DE L'ENTORN. Si les parcel·les veïnes utilitzen tractaments químics, correm el risc que arribin residus a les parcel·les conreades amb agricultura ecològica.						
	Perera	Presseguer	Albercoquer	Pomera	Altres espècies amb fruits de pinyol	Olivera
Arbres alts	Pollancre blanc	Pollancre blanc	Pollancre blanc	Pollancre blanc	Pollancre blanc	Pollancre blanc
	Òstria	Òstria	Òstria	Òstria	Òstria	Òstria
	Til·ler	Til·ler	Til·ler	Til·ler	Til·ler	Til·ler
Arbustos alts	Aladern	Aladern	Aladern	Aladern	Aladern	Aladern
	Arboç	Arboç	Arboç	Arboç	Arboç	Arboç
Arbustos baixos	Marfull	Marfull	Marfull	Marfull	Marfull	Marfull
	Troana del Japó	<i>Elaeagnus x ebbingei</i>	<i>Elaeagnus x ebbingei</i>	Troana del Japó	Aladern de fulla estreta	Evònim europeu
	<i>Elaeagnus x ebbingei</i>	Aladern de fulla estreta	Aladern de fulla estreta	<i>Elaeagnus x ebbingei</i>	<i>Elaeagnus x ebbingei</i>	Llentiscle

EXEMPLES DE TANQUES VEGETALS AMB UNA ALÇADA MÀXIMA DE 5 m QUE PROTEGEIXEN CONTRA LA CONTAMINACIÓ DE L'ENTORN I AFAVOREIXEN LA PRESÈNCIA D'INSECTES AUXILIARS						
	Perera	Presseguer	Albercoquer	Pomera	Altres espècies amb fruits de pinyol	Olivera
Arbustos baixos	Llorer	Sanguinyol	Sanguinyol	Olivereta	Sanguinyol	Noguerola
	Evònim europeu	Coronil·la boscana	Coronil·la boscana	Llorer	Coronil·la boscana	Avellaner
	Marfull	Llorer	Llorer	Evònim europeu	Llorer	Llorer
	Boix	Marfull	Marfull	Avellaner	Marfull	Marfull
	Sanguinyol	Arç blanc	Arç blanc	Marfull	Arç blanc	Evònim europeu
	Avellaner	Troana del Japó	Troana del Japó	Sanguinyol	Avellaner	Llentiscle
	Olivereta	Evònim del Japó	Evònim del Japó	Evònim del Japó	Troana del Japó	Evònim del Japó

Les restriccions de l'entorn, la limitació de l'ombra generada o altres factors poden condicionar l'alçada de la tanca. Una poda mecànica permetrà ajustar l'alçada, garantir un bon creixement de les plantes i obtenir tanques vegetals equilibrades.

TAULA NÚMERO 1. LES ESPÈCIES ESCOLLIDES

Nom comú	Nom llatí	Alçada	Fullatge	Floració	Sòl	Categoria	Cultiu recomanat	Cultiu que cal evitar
Vern	<i>Alnus glutinosa</i> Gaertn.	12 m-15 m	caduca	febrer/abril	fresc	arbre alt	perera	
Til·ler	<i>Tilia platyphyllos</i> Scop.	20 m-35 m	caduca	juny/juliol	frescos i humits	arbre alt	olivera	
Freixe	<i>Fraxinus oxyphylla</i> Bieb.	10 m-15 m	caduca	abril/maig	fresc	arbre alt	perera	olivera
Òstria	<i>Ostrya carpinifolia</i> Scop.	10 m-15 m	caduca	abril/maig	tots	arbre alt		
Roure	<i>Quercus robur</i> L.	15 m-20 m	caduca	abril/maig	fresc	arbre alt		
Alzina	<i>Quercus ilex</i> L.	10 m-20 m	perenne	primavera	tots	arbre alt	olivera	
Noguera	<i>Juglans regia</i> L.	20 m-25 m	caduca	abril/maig	profunds i frescos	arbre alt		pomera, perera
Salze blanc	<i>Salix alba</i> L.	10 m-25 m	caduca	febrer	humit	arbre alt		
Pollancre blanc	<i>Populus alba</i> L.	20 m-30 m	caduca	març/abril	tots	arbre alt		
Arboç	<i>Arbutus unedo</i> L.	5 m-10 m	perenne	octubre/novembre	tots	arbust alt	perera	
Arbre de l'amor	<i>Cercis siliquastrum</i> L.	6 m-10 m	caduca	març/abril	ric i drenat	arbust alt	perera, olivera	presseguer
Aladern	<i>Rhamnus alternus</i> .	5 m-7 m	perenne	març/abril	ric i lleuger	arbust alt	perera, olivera	
Saüc	<i>Sambucus nigra</i> L.	5 m-8 m	caduca	juny	tots	arbust alt		
Auró negre	<i>Acer monspessulanum</i> .	6 m-10 m	caduca	abril/maig	calcari	arbust alt		
Figuera	<i>Ficus carica</i> L.	6 m	caduca	primavera	humífer i drenat	arbust alt	olivera	
Avellaner	<i>Corylus avellana</i> L..	2 m-5 m	caduca	gener/febrer	ph mitjà	arbust baix	olivera	presseguer
<i>Elaeagnus x ebbingei</i>	<i>Elaeagnus x ebbingei</i> .	2 m-4 m	perenne	tardor	drenat	arbust baix		
Boix comú	<i>Buxus sempervirens</i> L.	1 m-4 m	perenne	febrer/març	sec i calcari	arbust baix	pomera, perera	
Sanguinyol	<i>Cornus sanguinera</i> L.	4 m	caduca	maig	tots	arbust baix	fruites amb pinyol	
Coronil·la boscana	<i>Coronilla emerus</i> L.	1 m-2 m	perenne	maig/octubre	calcari	arbust baix		
Llorer comú	<i>Laurus nobilis</i> L.	2 m-5 m	perenne	març/abril	tots	arbust baix	perera	
Marfull	<i>Viburnum tinus</i> L.	1 m-3 m	perenne	febrer/juny	drenat	arbust baix	olivera	
Llentiscler	<i>Pistacia lentiscus</i> .	1 m-3 m	perenne	març/maig	drenat	arbust baix	olivera	
Olivereta	<i>Ligustrum vulgare</i> "atrovirens".	3 m	perenne	juny/juliol	fresc i ben drenat	arbust baix		presseguer, olivera
Troana del Japó	<i>Ligustrum japonicum</i> .	3 m-5 m	perenne	maig/juny	fresc i ben drenat	arbust baix		olivera
Arç blanc	<i>Crataegus oxyacantha</i> L.	2 m-4 m	caduca	abril/maig	ric	arbust baix	presseguer	pomera, perera
Evònim europeu	<i>Euonymus europaeus</i> L.	2 m-4 m	caduca	maig	ben drenat i ric	arbust baix	pomera, perera, olivera	presseguer
Evònim del Japó	<i>Euonymus japonicus</i> .	3 m-5 m	perenne	juny/juliol	ben drenat i ric	arbust baix		
Aladern de fulla estreta	<i>Phillyrea angustifolia</i> .	1 m-3 m	perenne	març/maig	tots	arbust baix		olivera
Noguerola	<i>Pistacia terebinthus</i> .	3 m-5 m	caduca	abril/juny	sec i rocós	arbust baix	olivera	
Heura	<i>Hedera helix</i> L.		perenne	tardor	tots		perera	

TAULA NÚMERO 2. LES ESPÈCIES ESCOLLIDES

Nom comú	Entomofauna	Observacions
Vern	Fauna molt variada d'afidòfags i acaròfags.	Es recomana plantar-lo prop dels perers: allotja una pil·la específica, la <i>Psylla alni</i> .
Til·ler	Fauna auxiliar molt abundant i variada.	Creixement lent. Atrau molt les abelles.
Freixe	Marietes, himenòpters, antocòrids.	Es recomana plantar-lo prop de les pereres: psil·la específica (<i>Psyllopsis fruxini</i>). És un portador potencial de <i>Pseudomonas syringae</i> i de verticilosis. Perillós per a l'olivera i per a la pomera.
Òstria	Aranyes, himenòpters, fitoseids.	Espècie "tampó".
Roure	Fauna auxiliar molt diversificada. Afavoreix l'aparició de sírfids.	Creixement lent. Pugó arboricultor que proporciona melassa per a les auxiliars florícoles. Plantar amb arbustos baixos.
Alzina	Fauna auxiliar molt rica i diversificada.	
Noguera	Fauna auxiliar molt diversificada. Afavoreix l'aparició de sírfids.	Portador del cuc de la poma i la pera. No s'adapta bé a la competència. Plantar amb arbustos baixos.
Salze blanc	Neuròpters, marietes, mosca espanyola, xinxes depredadores. Els aments atrauen els antocòrids.	La seva floració precoç és convenient per a alimentar els insectes que surten de l'hivern (antocòrids).
Pollancre blanc		Plantar amb arbustos alts.
Arboç	Fauna auxiliar baixa. Protecció contra la psil·la del perer (<i>Psylla pyri</i>).	
Arbre de l'amor	Convenient per a les xinxes depredadores.	Es recomana plantar-lo prop de les pereres (<i>Psylla palonella</i>), però cal evitar plantar-lo prop dels presseguers (és portador de <i>Myzus persicae</i>).
Aladern	Antocòrids, psilles específiques (<i>Cacopsylla alaterni</i>).	
Saüc	Acidòfags, sírfids, marietes.	Hoste d'un pugó específic. Espècie agressiva que es desenvolupa molt ràpidament.
Auró negre		
Figuera		
Avellaner	Depredadors afidòfags i acaròfags.	La seva floració mascle precoç atrau els fitoseids i determinats depredadors precoços. Pot ser portador de <i>Myzus persicae</i> . Cal evitar plantar-lo amb arbustos alts o molt vigorosos.
<i>Elaeagnus x ebbingei</i>		
Boix comú	Himenòpters, aranyes, fitoseids.	Creixement lent. És convenient per alimentar els insectes que surten de l'hivern. Atrau els depredadors, incloses les tisoretetes (papaorelles), fet que representa un problema per al presseguer i l'albercoquer. Allotja psil·les (<i>Psylla buxi</i>).
Sanguinyol	Himenòpters, mírids, marietes, crisopes, abelles.	Hoste d'un pugó específic. Espècie "tampó".
Coronil·la boscana	Aranyes i àcars depredadors.	Hoste del pugó <i>Aphis coronillae</i> .
Llorer comú	Fauna auxiliar molt diversificada. Afavoreix l'aparició de sírfids.	Es recomana plantar-lo prop de les pereres. Psylla específica (<i>Trioza alacris</i>).
Marfull	Fauna auxiliar molt diversificada i abundant.	Convenient per alimentar els insectes que surten de l'hivern.
Llentiscle		

Olivereta		Pot ser portador de <i>Myzus persicae</i> . Espècie "tampon".
Troana del Japó		Espècie que millora l'efecte tallavent.
Arç blanc	Crispoes, sírfids, microhimenòpters .	No plantar prop de pomeres i pereres: perill de foc bacterià. Espècie "tampó".
Evònim europeu	Fauna auxiliar d'himenòpters, mírids, antocòrids, marietes, fitoseïds i aranyes.	Pot ser portador de <i>Myzus persicae</i> .
Evònim del Japó	Fauna auxiliar molt abundant.	Creixement molt lent. És molt sensible a l'oidi (<i>Euonymi-japonici</i>).
Aladern de fulla estreta		
Noguerola		
Heura	Fauna auxiliar molt rica. Protecció contra la psylla del perer (<i>Psylla pyri</i>).	Es recomana que no sigui molt invasiva. Espècie que millora l'efecte tallavents. Marcescent.

